

Аналізуючи статево-вікову структуру населення, зазначимо, що в ній переважають жінки (на 290,4 тис. осіб у 2017 р.). Однак у статево-віковій структурі в усіх групах до 29 років переважають чоловіки на 5,4 %, таке співвідношення є біологічною закономірністю, так як завжди хлопчиків народжується більше, ніж дівчаток.

Аналізуючи вікову структуру населення Дніпропетровської області, зазначимо, що найбільшого скорочення зазнала частка населення у віці молодшого за працездатний, що в подальшому негативно відіб'ється на формуванні трудових ресурсів регіону та зменшення контингенту молоді працездатного віку. Така ситуація відтворення ТР потребує компенсації кількісного скорочення забезпеченням росту якісних характеристик населення працездатного віку.

У віковій структурі населення майже 14,6 % посідають діти, 25,2 % – особи похилого віку і 60,7 % – працездатне населення віком від 15 до 70 років. Найбільша частка населення працездатного віку припадає на осіб 25–29 років, яка становить 8,2 %, по 7,8 % припадає на населення 20–24 років та 50–54 років. Найменша частка населення працездатного віку припадає на вікову групу 65–69 років і становить 3,8 %.

Середній вік населення області становить 40,7 років (чоловіків – 37,8 роки, жінок – 43,2 роки). За розрахунком, середня очікувана тривалість життя населення при народженні у Дніпропетровській області становила 69,16 роки (для чоловіків – 63,82, жінок – 74,37 роки).

Таким чином природне відтворення населення забезпечує безперервну зміну поколінь, створюючи кількісні межі трудових ресурсів міських агломерацій Дніпропетровського регіону.

Література:

1. Статистичний щорічник Дніпропетровської області” за 2017 рік [Електронний ресурс] / Спосіб доступу: <http://dneprstat.gov.ua/news/zbirnik12013.htm>
2. Дніпропетровський обласний центр зайнятості [Електронний ресурс] / Спосіб доступу: <https://www.dcz.gov.ua/dnp/>

**Н.В. Белоусова,
М.П. Стецюк,
Т.А. Левковська,
А.С. Лугова**

Національний авіаційний університет

ПРОБЛЕМИ НЕЗАКОННОЇ ЗАБУДОВИ МІСТ УКРАЇНИ НА ПРИКЛАДІ МІСТА КИЄВА ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

На сьогодні проблема самовільного будівництва в сфері нерухомості є найбільш гострою та не вирішеною. Виникнення самовільних споруд викликане, по-перше, низьким рівнем правової відповідальності забудовника за не правомірні дії з об'єктом нерухомості (землею) на певній території. По-

друге, високий рівень самовільно побудованих, реконструйованих, перепланованих об'єктів нерухомості характеризуються складним механізмом отримання дозвільної і проектної документації у організаціях, які дотичні до дозвільних документів на будівництво.

Такі особливості у відносинах між дозвільними державними організаціями та забудовником створюють певні правові колізії у плануванні містобудування за рахунок незаконно побудованого житлового фонду та впливають на загальний екологічний стан зелених і рекреаційних зон забудованих територій.

Для висвітлення проблематики з незаконної забудови міст ми взяли місто Київ, з його різноманітною містобудівною структурою та значними показниками незаконної міської забудови, а для практичної деталізації проблеми зупинимось на особливостях будівництва житлового комплексу «Grand Park».

На початку 2018 року в Києві налічувалося 67 незаконних будівництв (влітку 2018 року – 71 забудова). На початок 2019 року точні дані по кількості об'єктів незаконної забудови у місті Києві – відсутні.

У Департаменті містобудування та архітектури Києва, статус незаконних надають тим будівництвам, якщо будівельна документація проектів не відповідає вимогам чинного українського законодавства, але забудовники ведуть будівельні роботи попри це.

Порівняльна характеристика кількісно-якісних показників незаконної забудови міста Києва за адміністративно-територіальним поділом (районами) показала, що рівень будування незаконних будівель у різних районах столиці відрізняється: максимальні показники проблемних об'єктів має Дніпровський та Шевченківський райони; середні показники – Подільський, Голосіївський і Дарницький райони; нижче середнього – деснянський, Солом'янський, Святошинський і Печерський райони; найнижчі показники має Оболонський район.

Цікавим фактом є те, що найбільш популярними для незаконної забудови виявились території центральних районів Києва, які мають історико-культурну цінність і певна частина будинкового фонду належить до реєстру пам'яток історії, архітектури та містобудування.

Для практичної деталізації проблеми незаконної забудови розглянемо житловий комплекс «Grand Park», що знаходиться в Шевченківському районі, на вулиці Олени Теліги, 25.

Недобудована будівля становить значну небезпеку для місцевих жителів. Громада вимагала знести цю будівлю, розчистити майданчик і облаштувати там місце для відпочинку або об'єкт соціальної інфраструктури.

На даний момент територія ЖК «Grand Park» перетворилася на велике звалище з видом на Дорогожицький парк. Недобудована будівля вже неодноразово горіла. Будівництво визнано незаконним. Забудовник не зареєстрував карту порушення благоустрою для відновлення території після будівництва. 31.07.2015 районне управління поліції почало досудове розслідування за фактом незаконного будівництва. На даний час ведуться роботи для покращення будівельних норм на території забудови.

У вирішенні проблеми незаконного будівництва у м. Києві є прийняття генерального плану розвитку міста Києва, що дозволить мешканцям міста чітко знати, яким чином розвиватиметься його район та Київ загалом, а також, що планують ще збудувати. Затвердження цього плану відбудеться відкрито та із залученням громадськості. Саме таким рішенням ми зможемо розв'язати багато конфліктів, які, на жаль, ще існують.

Література:

1. Закон України. Стаття 376. «Самочинне будівництво» ЦКУ // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/435-15>
2. Закон України «Про відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності» // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/208/94-%D0% B2%D1%80>
3. Інформаційно-аналітична система «Майно» // URL: <https://gis.kievcity.gov.ua>
4. Містобудівний кадастр Києва // URL: <https://mkk.kga.gov.ua/>
5. Новаковська І.О. Управління міським землекористуванням: [монографія] / І.О. Новаковська. – К.: Аграр. наука, 2016. – 304 с.

М.Д. Бикова

Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова,
mariya_bykovad@ukr.net

В.Г. Щабельська

Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова,
schabelska_v@ukr.net

ВИРОБНИЧІ ТЕРИТОРІЇ КИЄВА: НАПРЯМИ І ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ В ТРАНСФОРМАЦІЙНИЙ ПЕРІОД

Київ у сучасних умовах соціально-економічного розвитку характеризується структурними трансформаціями просторової організації господарства, які супроводжуються процесами деіндустриалізації, терціаризації, джентрифікації тощо. Аналіз напрямів трансформації виробничих територій Києва свідчить, що більшість з них передбачає лише часткове збереження їх попереднього виробничого призначення, а на місцях знесених або реконструйованих виробничих будівель, відчужених земельних ділянок виробничого призначення планується або вже розпочато будівництво об'єктів житлової нерухомості, торговельних і бізнес-центрів, багатоповерхових гаражів, підземних паркінгів тощо. Це сприяє легалізації незаконних землевідведень і забудови та не створює передумов для реіндустриалізації, яка може відбуватися завдяки розвитку високотехнологічних виробництв, технопарків, бізнес-інкубаторів на територіях, що зазнали занепаду внаслідок деіндустриалізації. На відміну від економічно високорозвинених держав у Києві не розроблені механізми трансформації промислових зон і районів з урахуванням необхідності резервування ділянок виробничих територій під реалізацію проектів високотехнологічних виробництв і створення спеціальних зон пріоритетного розвитку промисловості та науки, які практично могли б стати полюсами економічного